

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2020. október 8.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – 2008/115/EK irányelv – A harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatos közös normák és eljárások – A 6. cikk (1) bekezdése és a 8. cikk (1) bekezdése – Jogellenes tartózkodás – A körülményektől függően vagy bírság kiszabását, vagy a kiutasítás elrendelését előíró nemzeti szabályozás – A 2015. április 23-i Zaizoune ítélet (C-38/14, EU:C:2015:260) következményei – Az érdekeltre nézve kedvezőbb nemzeti szabályozás – Az irányelvek közvetlen hatálya – Korlátok”

A C-568/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Kasztília-La Mancha felsőbb bírósága, Spanyolország) a Bírósághoz 2019. július 25-én érkezett, 2019. július 11-i határozatával terjesztett elő az

MO

és

a **Subdelegación del Gobierno en Toledo**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: C. Toader, tanácselnökként eljárva, M. Safjan (előadó) és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a spanyol kormány képviseletében L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Cattabriga és I. Galindo Martín, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az MO és a Subdelegación del Gobierno en Toledo (toledói kormányzati alkirendeltség, Spanyolország) között MO spanyol területen való jogellenes tartózkodása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/115 irányelv „Tárgy” című 1. cikke az alábbiakat írja elő:
„Ez az irányelv megállapítja a tagállamok által alkalmazandó, a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatéréséről szóló közös normákat és eljárásokat, összhangban a közösségi jog általános elveiként szereplő alapvető jogokkal és a nemzetközi joggal, beleértve a menekültek védelmét és az emberi jogi kötelezettségeket.”
- 4 Ezen irányelv 3. cikke a következőképpen rendelkezik:
„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalom meghatározások érvényesek:
[...]
4. »kiutasítási határozat«: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét [helyesen: jogellenességét] megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;
5. »kitoloncolás«: a visszatérési kötelezettség kikényszerítése, azaz a tagállamból történő fizikai kiszállítás;
[...]
- 5 Az említett irányelvnek a „Kedvezőbb rendelkezések” című 4. cikke (2) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:
„(2) Ez az irányelv nem érinti a bevándorlási és menekültügyi tárgyú közösségi vívmányokban megállapított azon rendelkezéseket, amelyek a harmadik országbeli állampolgár szempontjából kedvezőbbek lehetnek.

(3) Ez az irányelv nem sérti a tagállamok jogát arra, hogy olyan rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn, amelyek kedvezőbbek azokra a személyekre nézve, akikre ezen irányelv vonatkozik, feltéve, hogy az ilyen rendelkezések összeegyeztethetőek ezzel az irányelvvel.”

6 Ugyanezen irányelv „Kiutasítási határozat” című 6. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki [helyesen: hoznak].

(2) A valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó és egy másik tagállam által kibocsátott érvényes tartózkodási engedéllyel vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak haladéktalanul távozniuk kell az engedélyt kibocsátó tagállam területére. Amennyiben az érintett harmadik országbeli állampolgár nem teljesíti ezt a kötelezettséget, vagy ha a közrend érdekében vagy nemzetbiztonsági okokból szükséges a harmadik országbeli állampolgár azonnali távozása, az (1) bekezdés alkalmazandó.

(3) A tagállamok tartózkodhatnak a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárra vonatkozó kiutasítási határozat kiadásától [helyesen: meghozatalától], ha az érintett harmadik országbeli állampolgárt valamely másik tagállam – az ennek az irányelvnek a hatálybalépésekor érvényben lévő kétoldalú megállapodások vagy megegyezések keretében – visszafogadja. Ebben az esetben az érintett harmadik országbeli állampolgárt visszafogadó tagállam alkalmazza az (1) bekezdést.

(4) A tagállamok bármikor dönthetnek úgy, hogy a területükön jogszerűtlenül [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgár számára könnyörületességből, humanitárius vagy egyéb okokból önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt adnak ki. Ebben az esetben kiutasítási határozat elrendelésére [helyesen: meghozatalára] nem kerül sor. Amennyiben már kiadták [helyesen: meghozták] a kiutasítási határozatot, azt vissza kell vonni, vagy a tartózkodási engedély vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedély érvényességének idejére fel kell függeszteni.

(5) Ha a tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedélyének vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyének megújítása folyamatban van, a tagállamnak mérlegelnie kell, hogy eltekint-e a kiutasítási határozat elrendelésétől [helyesen: meghozatalától] mindaddig, amíg az eljárás befejeződik, a (6) bekezdés sérelme nélkül.

[...]”

7 A 2008/115 irányelv „Önkéntes távozás” című 7. cikkének (1) és (4) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A kiutasítási határozat a (2) és (4) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra. [...]

[...]

(4) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, vagy ha a jogszerű tartózkodás iránti kérelmet elutasították, mivel az nyilvánvalóan megalapozatlan volt vagy azt csalárd módon nyújtották be, továbbá amennyiben az érintett személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot, a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától [...].”

8 Ezen irányelv „Kitoloncolás” címet viselő 8. cikke az (1) bekezdésében az alábbiak szerint rendelkezik:

„Amennyiben nem került sor a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására, vagy a visszatérési kötelezettséget az érintettek nem teljesítették a 7. cikk alapján önkéntes távozásra megadott határidőn belül, a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a kiutasítási határozat végrehajtásához.”

A spanyol jog

- 9 A 2009. december 11-i Ley Orgánica 2/2009-cel (2/2009. sz. sarkalatos törvény, a BOE 2009. december 12-i 299. száma, 104986. o.) módosított, 2000. január 11-i Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (a Spanyolországban tartózkodó külföldiek jogairól és szabadságjogairól, valamint társadalmi beilleszkedésükről szóló, 4/2000. sz. sarkalatos törvény, a BOE 2000. január 12-i 10. száma, 1139. o.) (a továbbiakban: a külföldiekről szóló törvény) 53. cikke (1) bekezdésének a) pontjának meghatározása szerint „súlyos” jogsértésnek minősül „[a] spanyol államterületen való jogellenes tartózkodás, amennyiben a tartózkodás meghosszabbítására vagy a tartózkodási engedély kiadására nem került sor, vagy az több mint három hónapja lejárt, anélkül hogy az érintett a jogszabályban előírt határidőn belül kérelmezte volna annak megújítását”.
- 10 A külföldiekről szóló törvény 55. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján a súlyos jogsértések esetén 501 eurótól 10 000 euróig terjedő bírság szabható ki.
- 11 E törvény 57. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben a jogsértő külföldi, és a jelen sarkalatos törvény 53. cikke (1) bekezdésének a), b), c), d) és f) pontjában részletezett, »kiemelten súlyosnak« vagy »súlyosnak« minősített magatartást valósított meg, az arányosság elvére figyelemmel, a megfelelő közigazgatási eljárást követően, a jogsértő cselekményeket értékelő, indokolt határozattal bírság helyett a spanyol államterületről történő kiutasítás is alkalmazható.

[...]

(3) A kiutasítás és a bírság semmiképpen nem alkalmazható együttesen.

[...]”

- 12 Az említett törvénynek a „soron kívüli eljárásra” vonatkozó 63. cikke a (7) bekezdésében az alábbiakat írja elő:
- „A jelen cikkben előírt esetekben a kiutasítást elrendelő határozatot azonnal végre kell hajtani.”
- 13 Ugyanezen törvény 63a. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A rendes eljárás keretében meghozott, kiutasítást elrendelő határozatban rögzíteni kell egy önkéntes teljesítési határidőt az állam területének elhagyására. A szóban forgó határidő tartama hét és harminc nap között lehet, és a határidő számítása az említett határozat közlésekor kezdődik. A kiutasításról szóló határozat önkéntes teljesítésének határideje a konkrét eset egyedi körülményeire, mint például a tartózkodás időtartamára, az eltartott beiskolázott gyermekekre, valamint egyéb családi és társadalmi kötelezésekre figyelemmel észszerű időtartamra meghosszabbítható.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 2017. január 14-én a Comisaría de Talavera de la Reina (Talavera de la Reina-i rendőrkapitányság, Spanyolország) úgy határozott, hogy a kolumbiai állampolgárságú MO-val szemben soron kívüli kiutasítási eljárást indít a külföldiekről szóló törvény 53. cikke (1) bekezdése a) pontjának állítólagos megsértése miatt.
- 15 Ezen eljárás keretében MO kijelentette, hogy 2009-ben, 17 éves korában utazott be Spanyolországba, vízummal és az édesanyjával való családtagok céljából kiadott tartózkodási engedéllyel. 2018. december 24-ig érvényes útlevelet mutatott be, 2013-ig érvényes tartózkodási engedélyt, valamint a

Talavera de la Reina önkormányzatánál 2015-ben tett bejelentkezéséről szóló igazolást. MO azt állította, hogy gyakran dolgozott a Spanyolországban való tartózkodása során, és több munkaszerződést, valamint egy előmeneteli kimutatást és egy bankigazolást nyújtott be. Kijelentette, hogy büntetlen előéletű, és állandó lakcímmel rendelkezik Talavera de la Reinában. MO további dokumentumokat is benyújtott, többek között egy városi könyvtárlátogatási kártyát, egészségbiztosítási kártyát, valamint az elvégzett tanfolyamokról és képzésekről szóló igazolásokat.

- 16 2017. február 3-án a Subdelegado del Gobierno en Toledo (toledói kormányzati megbízott, Spanyolország; a továbbiakban: kormányzati képviselő) kiutasítási határozatot hozott MO-val szemben a külföldiekéről szóló törvény 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján, valamint a spanyol területre vonatkozóan öt évig tartó visszafogadási tilalmat rendelt el. E tekintetben a kormányzati képviselő a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) azon ítélkezési gyakorlatára támaszkodott, amely lehetővé teszi a kiutasítást abban az esetben, ha a jogellenes tartózkodáshoz az érintett személy magatartásának negatív eleme társul. Az alapügyben e körülmények arra vonatkoztak, hogy ez utóbbi nem igazolta határátkelőhelyen történő belépéssel a Spanyolországba való beutazását, nem jelölte meg az e tagállamban való tartózkodásának időtartamát, és nem rendelkezett semmilyen személyazonosító okmánnal. Ezenkívül az említett képviselő megállapította, hogy a kiutasítás MO esetében nem vonja maga után a családjától való elszakadást, mivel MO nem bizonyította, hogy kapcsolata áll fenn Spanyolországban jogszerűen tartózkodó egyenesági felmenőkkel vagy leszármazottakkal.
- 17 MO keresetet nyújtott be a kormányzati képviselő által hozott kiutasítási határozattal szemben a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo de Toledohoz (toledói közigazgatási bíróság, Spanyolország), amelyet e bíróság elutasított.
- 18 MO fellebbezést nyújtott be az említett bíróság határozatával szemben a Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha-hoz (Kasztília-La Mancha felsőbírósága, Spanyolország).
- 19 E bíróság pontosítja, hogy a nemzeti szabályozásnak a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) által elfogadott, a jelen ítélet 16. pontjában említett értelmezését a spanyol jogalkotó átvette e szabályozásnak a 2/2009. sz. sarkalatos törvénnyel történő módosítása során.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a kormányzati képviselő tévesen állapította meg negatív elem fennállását MO magatartása kapcsán. Ez utóbbi ugyanis az eljárás során érvényes útlevelet, Spanyolország területére vonatkozó beutazási vízumot, valamint 2013-ig szóló tartózkodási engedélyeket mutatott be. Ezenkívül MO Spanyolországban mind társadalmi, mind családi szempontból gyökeret vert.
- 21 MO magatartását illetően e bíróság megállapítja, hogy a vizsgálat céljából elé terjesztett iratok nem tartalmazznak egyetlen olyan negatív elemet sem, amely hozzáadódna az érintett pusztán jogellenes spanyolországi tartózkodásához.
- 22 Ebben a helyzetben a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés vetődik fel a 2015. április 23-i Zaizoune ítéletből (C-38/14, EU:C:2015:260) MO helyzetének értékelése szempontjából levonandó következtetéseket illetően. Ebben az ítéletben a Bíróság ugyanis azt állapította meg, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam olyan szabályozása, amely valamely harmadik országbeli állampolgár ezen állam területén való jogellenes tartózkodása esetén a körülményektől függően vagy bíróság kiszabását, vagy a kiutasítás elrendelését helyezi kilátásba, és e két intézkedés egymást kölcsönösen kizárja.
- 23 A jelen ügyben MO helyzetét ugyanazon nemzeti szabályozás szabályozza, mint amely a Bíróság fenti ítéletének alapjául szolgáló ügyben alkalmazandó volt. Egyébiránt a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) által az említett ítélet kihirdetése előtt elfogadott értelmezés szerint a Spanyolországban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár nemzeti területről való kiutasítása csak további súlyosító tényezők fennállása esetén rendelhető el.

- 24 A 2015. április 23-i Zaizoune ítélet (C-38/14, EU:C:2015:260) kihirdetését követően a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) többek között egy 2019. május 30-i ítéletben kimondta, hogy a spanyol közigazgatási és igazságügyi hatóságok jogosultak megtagadni a külföldiekről szóló törvény azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek előírják a bíróság kiszabásának elsőbbségét, és amelyek megkövetelik, hogy a kiutasítást kifejezetten súlyosító tényezők fennállásával indokolják. Ezáltal a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) közvetlenül alkalmazta a 2008/115 irányelv rendelkezéseit, az érintett személy hátrányára, súlyosítva így a büntetőjogi felelősségét. A 2015. április 23-i Zaizoune ítéletet (C-38/14, EU:C:2015:260) követően ugyanis a spanyol bíróságok kötelesek voltak ezen irányelvet közvetlenül alkalmazni, még akkor is, ha ezen alkalmazás valószínűleg az érintett személyek hátrányára történt.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az alapügyben lehet-e közvetlenül a 2008/115 irányelv rendelkezéseire támaszkodni MO kiutasításának elrendelése érdekében, még az érintett személy spanyol területen való jogellenes tartózkodásához hozzáadódó súlyosító tényezők hiányában is. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet a Bíróság ítélkezési gyakorlatára – többek között az 1986. február 26-i Marshall ítéletre (152/84, EU:C:1986:84) és az 1987. június 11-i X ítéletre (14/86, EU:C:1987:275) –, amely kizárja annak lehetőségét, hogy egy irányelv rendelkezéseit közvetlenül alkalmazzák egy magánszeméllyel szemben. Ezenkívül e bíróság a 2017. december 5-i M. A. S. és M. B. ítéletre (C-42/17, EU:C:2017:936) hivatkozik, amely a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvére tekintettel korlátozza az irányelvek összhangban álló értelmezésének kötelezettségét.
- 26 E körülmények között a Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Kasztília-La Mancha felsőbbbírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Összeegyeztethető-e az Európai Unió Bíróságának az irányelvek közvetlen hatályának korlátaira vonatkozó ítélkezési gyakorlatával a Bíróság 2015. április 23-i Zaizoune ítéletének (C-38/14, EU:C:2015:260) olyan értelmezése, hogy a spanyol hatóságok és bíróságok közvetlenül alkalmazhatják a 2008/115 irányelvet, valamely harmadik országbeli állampolgár hátrányára, mellőzve és nem alkalmazva a szankciók tekintetében kedvezőbb belső szabályokat, súlyosítva e személy szabálysértési felelősségét, akár mellőzve a büntetőjogi törvényesség elvét, illetve, hogy a spanyol jog [2008/115] irányelvnek való meg nem felelését nem ilyen úton kell megoldani, hanem jogszabály-módosítás útján, vagy a tagállamot az irányelvek megfelelő átültetésére kötelező, [az uniós] jog által előírt módokon?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 27 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben valamely nemzeti szabályozás egy harmadik országbeli állampolgár valamely tagállam területén való jogellenes tartózkodása esetén vagy bíróság kiszabását, vagy kiutasítást ír elő, és ez utóbbi intézkedést csak az ezen állampolgárt érintő olyan súlyosító körülmények fennállása esetén lehet elfogadni, amelyek hozzáadódnak az érintett jogellenes tartózkodásához, az illetékes nemzeti hatóság közvetlenül támaszkodhat ezen irányelv rendelkezéseire a kiutasítási határozat meghozatala és e határozat végrehajtása érdekében, még ilyen súlyosító körülmények hiányában is.
- 28 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, e nemzeti szabályozás, amely a 4/2000. sz. sarkalatos törvényt módosító 2/2009. sz. sarkalatos törvény elfogadásától alkalmazandó, megerősítette a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) által elfogadott, a jelen ítélet 23. pontjában említett megoldást.

- 29 Az említett nemzeti szabályozást érintette a 2015. április 23-i Zaizoune ítélet (C-38/14, EU:C:2015:260). Amint az ezen ítélet 31. és 32. pontjából kitűnik, először is a 2008/115 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a tagállamok számára elsődlegesen azon kötelezettséget írja elő, hogy a területükön jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot hozzanak. Az illetékes nemzeti hatóságoknak ugyanis, miután megállapították a tartózkodás jogellenességét, e cikk értelmében és az ugyanezen cikk (2)–(5) bekezdésében foglalt kivételek sérelme nélkül kiutasítási határozatot kell hozniuk.
- 30 A Bíróság megállapította, hogy az érintett spanyol szabályozás, amely valamely harmadik országbeli állampolgár spanyol területen való jogellenes tartózkodása esetén a körülményektől függően vagy bírság kiszabását, vagy a kiutasítás elrendelését helyezi kilátásba, és e két intézkedés egymást kölcsönösen kizárja, veszélyeztetheti a 2008/115 irányelvben meghatározott közös normák, illetve eljárások alkalmazását, és adott esetben késleltetheti a visszatérést, ezáltal pedig sérti az említett irányelv hatékony érvényesülését (lásd ebben az értelemben: 2015. április 23-i Zaizoune ítélet, C-38/14, EU:C:2015:260, 40. pont).
- 31 Ennélfogva a Bíróság kimondta, hogy a 2008/115 irányelvet, és különösen annak a 4. cikke (2) és (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (1) bekezdését és 8. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az ilyen szabályozás (2015. április 23-i Zaizoune ítélet, C-38/14, EU:C:2015:260, 41. pont).
- 32 Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, a Bíróság ezen ítéletének kihirdetését követően a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) megállapította, hogy a spanyol közigazgatási és igazságügyi hatóságok jogosultak arra, hogy megtagadják e nemzeti szabályozásnak a 2008/115 irányelvnek nem megfelelő alkalmazását, és közvetlenül ezen irányelvre támaszkodjanak ahhoz, hogy a spanyol területen való jogellenes tartózkodás esetén kiutasító intézkedést írjanak elő, még egyéb súlyosító tényezők hiányában is.
- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a belső jog alkalmazásakor és az általános jogelvek által meghatározott korlátok között a nemzeti bíróságok kötelesek a belső jogot úgy értelmezni, hogy a szóban forgó irányelv eredményének eléréséhez a lehető legteljesebb mértékig figyelembe veszik annak szövegét és célját (2020. március 19-i Sánchez Ruiz és társai ítélet, C-103/18 és C-429/18, EU:C:2020:219, 121. pont).
- 34 A jelen ügyben úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság, amelynek feladata annak meghatározása, hogy képes-e az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást az uniós joggal összhangban értelmezni, kizárja ezt a lehetőséget. Úgy véli, hogy ebben a helyzetben felmerül a kérdés, hogy meg lehet-e tenni ezen irányelv közvetlen alkalmazását az érintett személy hátrányára.
- 35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely irányelv önmagában nem keletkeztethet magánszemélyekre vonatkozó kötelezettséget, mivel a tagállam valamely irányelv rendelkezésére ilyenként a szóban forgó személlyel szemben nem hivatkozhat (lásd ebben az értelemben: 1986. február 26-i Marshall ítélet, 152/84, EU:C:1986:84, 48. pont; 2013. december 12-i Portgás ítélet, C-425/12, EU:C:2013:829, 22. pont).
- 36 Következésképpen, mivel az alapügyben MO-ra alkalmazandó nemzeti szabályozás azt írja elő, hogy a spanyol területen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárnak az e szabályozás értelmében vett kiutasítása csak az ezen állampolgárt érintő olyan súlyosító körülmények fennállása esetén rendelhető el, amelyek hozzáadódnak az érintett jogellenes tartózkodásához, és e szabályozás nem képezheti a 2008/115 irányelvvel összhangban álló értelmezés tárgyát – aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata –, e tagállam nem támaszkodhat ezen irányelvre ahhoz, hogy még az említett súlyosító körülmények hiányában is az említett irányelv értelmében vett kiutasítási határozatot hozzon MO-val szemben, és végrehajtsa e határozatot.

- 37 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy amennyiben valamely nemzeti szabályozás egy harmadik országbeli állampolgár valamely tagállam területén való jogellenes tartózkodása esetén vagy bírság kiszabását, vagy kiutasítást ír elő, és ez utóbbi intézkedést csak az ezen állampolgárt érintő olyan súlyosító körülmények fennállása esetén lehet meghozni, amelyek ezen állampolgár jogellenes tartózkodásához adódnak hozzá, az illetékes nemzeti hatóság nem támaszkodhat közvetlenül ezen irányelv rendelkezéseire ahhoz, hogy még ilyen súlyosító körülmények hiányában is kiutasítási határozatot hozzon és végrehajtsa e határozatot.

A költségekről

- 38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy amennyiben valamely nemzeti szabályozás egy harmadik országbeli állampolgár valamely tagállam területén való jogellenes tartózkodása esetén vagy bírság kiszabását, vagy kiutasítást ír elő, és ez utóbbi intézkedést csak az ezen állampolgárt érintő olyan súlyosító körülmények fennállása esetén lehet meghozni, amelyek ezen állampolgár jogellenes tartózkodásához adódnak hozzá, az illetékes nemzeti hatóság nem támaszkodhat közvetlenül ezen irányelv rendelkezéseire ahhoz, hogy még ilyen súlyosító körülmények hiányában is kiutasítási határozatot hozzon és végrehajtsa e határozatot.

Aláírások